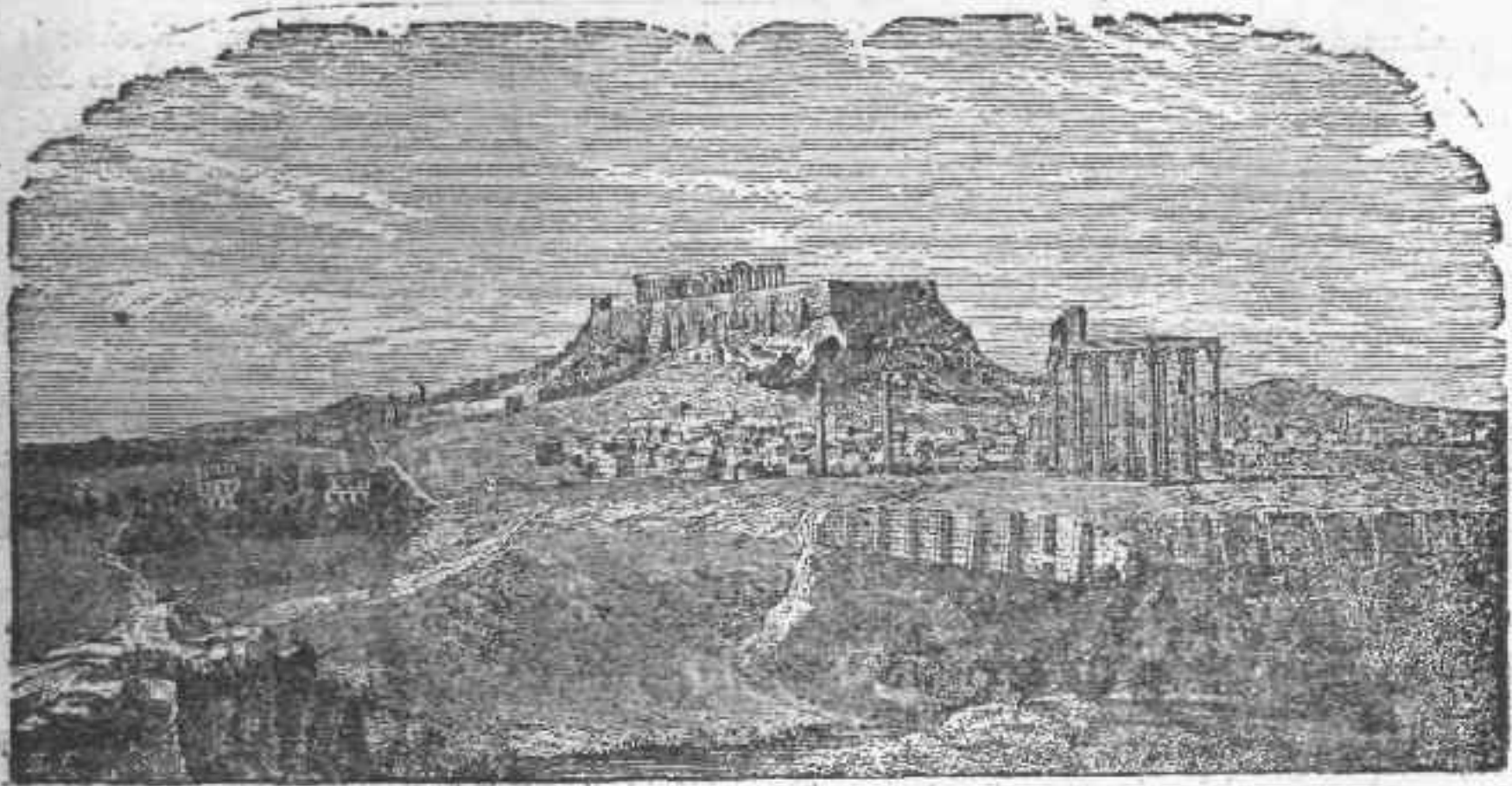

ΠΑΝΔΩΡΑ

15 ΙΟΥΛΙΟΥ, 1861.

ΤΟΜΟΣ ΙΒ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 272.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΝ ΤΗ ΛΥΣΕΙ (1)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἡ βάρβαρος κοινωνία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Γερμανίδες.

Α'.

Γερμανική φυλή.

—ooo—

Ἡ Γερμανία περί ἧς ὠρίληταν οἱ λατίνοι ιστορικοὶ ἤρχιζεν εἰς τὸν Ῥήνον καὶ ἐξετεινέτο ὀλίγον πορρωτέρω τοῦ Βιστουλά· ὅπισθεν δὲ ταύτης τῆς Ῥωμαϊκῆς Γερμανίης, δὲν ἦτο ἴσως ἀδύνατον ν' ἀνακαλύψωμεν καὶ ἕτερον. Ἀλλ' ὅπωςδήποτε εἶναι βέβαιον ὅτι μεταξὺ τῶν Γαλατῶν καὶ τῶν Σλαύων ὑπῆρχον ἀναριθμητὰ πλήθη, ὧν ὁ ἰσχυρὸς χαρακτήρ διετήρησεν ἐναντίον καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ πολιτισμοῦ τὸν θεμελιώδη αὐτοῦ τύπον. Δὲν ἔχομεν πλέον ἀπέναντι ἡμῶν Σλαῦον ἀσταθὴ ἢ Γάλλον εὐκοινώνητον, ἀλλὰ φυλὴν ἐπίμονον καὶ σιωπηράν, φίλην τῆς πατρώας ἐστίας. Νεὶ μὲν ὁ χρόνος ἐμάλαξε τὰ ἦθη, ἡ τραχύτης ὅμως καὶ ἡ φιλοχρηματία ἔμειναν ἐν αὐτῇ. « Νὰ ἐξυπναῖ προϊέ, λέγει ὁ ποιητὴς τοῦ Ἀδαμάλ

πρὸς τὸν μαθητὴν αὐτοῦ, ὁ ὑποβλέπων τὰ πλούτη καὶ τὴν ζωὴν τοῦ ἄλλου » (1). Πρὸς τὸν δανειστὴν τὸν μὴ δυνηθέντα νὰ λάβῃ ὀπίσω τὸ δάνειον, ὁ νόμος παρήτει τὸν ὀρειλέτην. Ὁ ἱρχαῖος τῶν Νορβηγῶν νόμος ἐπέτρεπε αὐτῷ νὰ φέρεται ὁ ὀρειλέτης εἰς τὴν συνέλευσιν ὅπως ἐξαγοράσωσιν αὐτὸν οἱ φίλοι· εἰ δὲ μὴ ἐτύγγανεν ἀγοραστοῦ, ὁ δανειστής εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ κόπῃ ἀπὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἀνω ἢ κάτω, ὅ,τι ἤθελεν (2). Ὁ δὲ σαλικὸς νόμος ἦτο ἐτι ἀπανθρωπότερος.

Εἰς τὰς ἀπανθρωπίαις δὲ ταύτας προσετίθεντο καὶ αἱ ἀπέραντοι ἀξιώσεις τῶν φυλῶν, τῶν θεωρουμένων ἱερῶν καθ' ὅλην τὴν Γερμανίαν. Οἱ ἀρχαῖοι Γερμανοὶ ὡς καὶ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Βραχυμανισμοῦ ἐδίδαν εἰς τὴν φυλὴν θεϊκὴν καταγωγὴν. Ὁ εὐγενὴς (Ἰάρλ) γεννᾶται αὐτῷ ῥοδόχρους παρειᾶς, κόμην ἐπ' ἀργυρὸν καὶ ὀξύ βλέμμα δράκοντος. Πρέπει αὐτῷ νὰ πάλῃ τὸ δόρυ, νὰ λιγύρῃ τὸ τόξον, νὰ ἱππεύῃ τολμηρῶς, νὰ ἔχῃ εὐγενεῖς γαῖας, καὶ πατρογονικὴν οἰκίαν. Νυμφεύεται τὴν θυγατέρα τοῦ βαρόνου καὶ ὁ βασιλεὺς (Καῦρ) ἐξέρχεται ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ καὶ ἔχει αὐτῷ ὀκτὼ ἀνθρώπων δύναμιν. Ὁ ἐλεύθερος (Κάρλ) ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον αὐτῷ ῥοδόχρους παρειᾶς, κόμην ἐπ' ἀργυρὸν καὶ ὀξύ βλέμμα δράκοντος. Πρέπει αὐτῷ νὰ πάλῃ τὸ δόρυ, νὰ λιγύρῃ τὸ τόξον, νὰ ἱππεύῃ τολμηρῶς, νὰ ἔχῃ εὐγενεῖς γαῖας, καὶ πατρογονικὴν οἰκίαν. Νυμφεύεται τὴν θυγατέρα τοῦ βαρόνου καὶ ὁ βασιλεὺς (Καῦρ) ἐξέρχεται ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ καὶ ἔχει αὐτῷ ὀκτὼ ἀνθρώπων δύναμιν. Ὁ ἐλεύθερος (Κάρλ) ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον αὐτῷ ῥοδόχρους παρειᾶς, κόμην ἐπ' ἀργυρὸν καὶ ὀξύ βλέμμα δράκοντος. Πρέπει αὐτῷ νὰ πάλῃ τὸ δόρυ, νὰ λιγύρῃ τὸ τόξον, νὰ ἱππεύῃ τολμηρῶς, νὰ ἔχῃ εὐγενεῖς γαῖας, καὶ πατρογονικὴν οἰκίαν. Νυμφεύεται τὴν θυγατέρα τοῦ βαρόνου καὶ ὁ βασιλεὺς (Καῦρ) ἐξέρχεται ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ καὶ ἔχει αὐτῷ ὀκτὼ ἀνθρώπων δύναμιν.

(1) *Edda Σαρμουνδάρ — Ἀδαμάλ, 45, 59.

(2) Grimm, Deutsches Recht—Aelterthümer, σελ. 617. — Lex Salica, 61.

(1) *Ορα φυλλάδιον, 185, 261, καὶ 263, σελ. 345, 509, 585.

ρους, νὰ κατασκευάζῃ οἰκίας καὶ νὰ διευθύνῃ τὸ ἔργο-
τρον· ἡ μνηστὴ αὐτοῦ φέρει « ὀρμαθὸν κλειδῶν ».
Ὁ δοῦλος (Throell) γεννᾶται « μέλας, τὰς χεῖρας ἔ-
χων τυλώδεις καὶ τὴν ῥάχιν κυρτήν »· ὅταν δὲ
γίνῃ δυνατὸς ἔργον ἔχει « νὰ κατεργάζεται τὸν
φλοιὸν τῶν δένδρων καὶ τὰ ξύλα καὶ νὰ φέρῃ αὐτὰ
ἐπ' ὤμων ». Ἡ σύζυγος αὐτοῦ καλουμένη δούλη, αἷς
οἱ μὲν ταρσοὶ εἶναι καθημαγμένοι οἱ δὲ βραχίονες ἡ-
λιοκαεῖς » δίδει αὐτῇ τέκνα « τὸν Ζοφερόν, τὸν Βά-
ναυσον, τὸν Ὀκνηρόν καὶ τὸν Φίλεριν » (1). Ἄλλ' ὁ
Ὀδίνος (2) προσπαθεῖ ἔτι τοὺς δούλους, αἵτινες
δὲν ἔχουσι μὲν πολιτικά, ἔχουσιν ὅμως δημόσια δι-
καιώματα· ἀλλὰ ταυτοῦτος προστασίας δὲν ἀπέλαυνον
καὶ οἱ δούλοι· οἱ πωλούμενοι, οἱ θυσιαζόμενοι, οἱ ἐ-
ξοριζόμενοι ἀπὸ τὸν Οὐάλαλλὰ, εἰάν δὲν ἐκαίοντο
εἰς τὴν πυρὰν τοῦ κυρίου (3). Οἱ Δωριεῖς τῆς Σπάρ-
της κατηγορήθησαν καὶ πολὺ ὡς ἔχοντες εἰλωτας·
ἀλλὰ βάσις πάσης ἀρχαίας κοινωνίας ἦσαν οἱ εἰλω-
τες (4)· τὸ περὶ φυλῶν σύστημα, καθιερωθὲν ὑπὸ
τῆς πίστεως εἰς θείας φυλάς, ἐνομιμοποιεῖ ἐξ ἀνάγκης
τὴν δουλείαν.

B'.

Ἡ κόρη.

Ἡ κοινωνικὴ σύστασις τῶν γερμανικῶν χωρῶν
γεννᾷ τὴν ιδέαν ὅτι ἡ ἀσθένεια τῆς γυναικὸς ἦτο ὀλί-
γον σεβαστή. Οἱ Σουηδοί, οἱ Σάξωνες, οἱ Φράγκοι,
οἱ Λομβαρδοί, οἱ Βυζυκοί, οἱ Γερμανοὶ τιμωροῦσιν
αὐστηρότερον τὴν εἰς γυναῖκα γινομένην ὑβρίν, « διότι
δὲν δύναται νὰ ὑπερασπίσῃ ἐκυτὴν μόνη δι' ὀπλῶν »,
λέγει ὁ βαυαρικὸς νόμος. Καὶ ὅμως, εἰς μόνος εἶναι
ἐλεύθερος ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, ὁ ἀρχηγός· ἡ κόρη « εἶ-
ναι ὑποχείριος αὐτοῦ » (5) « οὔτε ἐλάχιστον μέρος
κληρονομίας δύναται νὰ ἀξίωσιν ». Ἐλλείπει δὲ κατ'ὧντων
ἀρρένων, ἡ περιουσία περιέρχεται εἰς τοὺς ἀνιόντας
καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τοὺς πλαγίους. Κατὰ τὴν ἀ-
πηρχαιωμένην νομοθεσίαν τῶν Σαλίων Φράγκων, νο-
μοθεσίαν ἐχθρὰν τοῦ ἀνδράκτου, ἡ Γαλλία, εἰ καὶ
ὅλως γαλατικὴ, ἀπεκλήρωσε μετὰ τὸν θάνατον Λο-
δοβίκου τοῦ Γ' (6) τὰς γυναῖκας ἀπὸ τοῦ θρόνου, μὴ
ἀπαγορεύσασα ὅμως αὐταῖς καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ κυ-
βερνήν. καὶ ἐν ᾧ ῥα ἔτι κινδύνων καὶ ταραχῶν, ὡς ἀν-
τιβασίλισσαι ἀνηλίκων ὄντων τῶν διαδόχων. Τὴν πα-
ράδοξον ταύτην ἀντίφασιν ἐξήλειψεν ὁ βασιλεὺς Λο-
δοβίκος Φίλιππος ἀφαιρέσας καὶ τὴν ἀντιβασίλειαν

ἀπὸ τῆς νύμφης του, τῆς δουκίσσης Αὐρηλίας (1).
ὑπῆρξαν ὅμως καὶ δυναστεῖαι γερμανικαί, ἐν Σουη-
δίᾳ, ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀλλαχού, αἵτινες δεχθεῖσαι ὡς ἡ
αὐτοκρατορία τοῦ Βυζαντίου τὰς πολιτικὰς συνε-
πεῖας τῆς μεγάλης θρησκευτικῆς ἐπαναστάσεως, ἥτις
εἶχε μεταβάλλει τὰς βάσεις τῆς κοινωνίας, ἀνέθεντο
ἐνίοτε τὰ σκήπτρα εἰς χεῖρας γυναικῶν πολλὰ ἀνω-
τέρων τῶν συγχρόνων αὐταῖς ἡγεμόνων, οἷον τῆς Μα-
γάριτης, τῆς Ἐλισάβετ, τῆς Μαρίας Θηρεσίας καὶ
ἄλλων. Τὸ δημόσιον δίκαιον τοῦ μεταίεου παραδὲ-
χeto τὰς γυναικας ὡς διαδόχους τοῦ στέμματος.
μόνη δὲ ἡ Ἱερὰ αὐτοκρατορία (2) καὶ ἡ Γαλλία ἐ-
ξηροῦντο· ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Γαλλίᾳ αὐτῇ διὰ τῆς βίβης
ἐγένετο δεκτὸς ἐπὶ τῆς τρίτης δυναστείας ὁ περὶ-
φημος σαλικὸς νόμος. Δικαίως ἄρα ὁ Κ. Θεοφ. La-
vallée θεωρεῖ ὡς ἄνομον τὴν ἀπόφασιν τῶν ὑποτε-
λῶν ἡγεμόνων, αἵτινες ἐφήρμοσαν εἰς τὴν πολιτικὴν
νόμον καθαρῶς ἀπτύκον, ἀργὸν μάλιστα γενόμενον
μετὰ τὸν θρίαμβον τοῦ χριστιανισμοῦ· διότι τὸν με-
σαιῶνα αἱ γυναῖκες ἐκληρονόμου καὶ τιμάρια, ἐπι-
βάλλοντα καὶ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν. Οὔτε δικαιο-
λογεῖται πλέον διὰ τῶν αἰτίων ἅτινα ἔσχον κατὰ
τοὺς ἀναρχικοὺς χρόνους, ὅτε ἡ δύναμις σχεδὸν μό-
νη ἐπέτρεχε τόπον κυβερνήσεως. Σήμερον ὅλαι αἱ μο-
ναρχίαι γίνονται συνταγματικαί. Εἰς κράτος ὅλως
στρατιωτικὸν ὡς ἡ Αὐστρία, ὅπου ὁ ἡγεμὼν εἶναι
πράγματι στρατηγὸς ἐκπληρῶν μάλιστα ἔργον δυσκο-
λώτατον, τὸν σύνδεσμον λέγω πολλῶν ἑτερογενῶν
πολλάκις δὲ καὶ ἀντιπάλων ἔθνων, δὲν εἶναι ἴσως
ἄτοπος ἡ ἀποβολὴ τῶν γυναικῶν ἀπὸ τοῦ θρόνου·
ἀλλ' ἐκεῖ ὅπου τὴν βασιλείαν περιορίζουσι νόμοι, ἡ
μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λοδοβίκου Γ' αὐτοσχεδια-
σθεῖσα νομοθεσία ἄνευ ἐντολῆς ὑπὸ τινῶν ἡγεμονί-
σκων, οὐδένα ἔχει πλέον λόγον ὑπάρξεως. Εἶδομεν
ὅτι ἐσχάτως τὸ ἀντιβασιλεύειν ἀπενεμήθη πρὸς τὰς
αὐτοκρατεῖρας· πιθανῶς δὲ θέλει καταργηθῇ καὶ αὐ-
τὸς ὁ σαλικὸς νόμος προοῦσης τῆς ἀναπτύξεως τοῦ
συνταγματικοῦ συστήματος.

Γ'.

Δουλεία τῆς γυναικός.

Ὁ γάμος δὲν ἐβελτίου τὴν τύχην τῶν Γερμανίδων·
ὁ πατὴρ ἐπώλει τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ὡς ἄλλο κτή-
νος (3). Καὶ κατὰ τὸν μεσαιῶνα αὐτὸν ἐλέγετο ἔτι
ἀγοράζω γυναῖκα. (Ein weib kaufen). Οὐδ' αἱ
χῆραι αὐταὶ ἐξηροῦντο τῆς ἐδελυρᾶς ταύτης ἀγορο-
πωλησίας. « Ἐάν τις ἀποθνῶν ἀφήσῃ χεῖρα, λέγει
ῤητῶς ὁ σαλικὸς νόμος, ὅστις θέλει νὰ λάβῃ αὐτὴν
πρέπει ἐν πρώτοις νὰ πράξῃ οὕτω· ὁ δέκαρχος ἢ ὁ
ἐκατόνταρχος συγκληθεὶ τὴν συνέλευσιν ὅπου ὑπάρχει
ἀσπίς, καὶ τότε ὁ θέλων τὴν χήραν ῥίπτει ἐπὶ τῆς
ἀσπίδος τρεῖς ἀργυροὺς ὀβολοὺς καὶ ἐν δόκιμον ἀπνέ-
μειναι »

(1) Ἐδδα Σεμουνδάρ, Γ. Γ', — Ῥίγσκαλ.

(2) Ὁ Ὀδίνος τῶν Σκανδιναυῶν, καὶ ὁ Οὐόσσαμ τῶν Γερμα-
νῶν εἶναι ὁ πρῶτος θεὸς τῆς γερμανικῆς μυθολογίας.

(3) Grimm, Rechts Alterthumer, σελ. 300 καὶ καθ.

(4) Ἰδὲ Οὐάγγου Ἱστορία δουλείας πρὸς τοὺς ἀρχαίους.

(5) Ἡ λέξις muni δι' ἧς ἐρμηνεύεται ὑπὸ τῶν βερβαρικῶν
νόμων τὸ δικαίωμα τοῦ πατρὸς, τοῦ συζύγου καὶ τοῦ κληρο-
νομῆς τῇ, γυναικὸς σημαίνει κατὰ γράμμα χεῖρ. — Ὁρτ Grimm
αὐτ. σελ. 448.(6) Ὁ Κ. Θ. Lavallée λέγει ῤητῶς ταῦτα ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῶν
Γάλλων· « τὸ δικαίωμα ἐδίδετο προφανῶς εἰς τὴν θυγατέρα
Λοδοβίκου τοῦ Γ' ».

(1) Ἡ ἀντιβασίλειά ἀνετέθη διὰ νόμου εἰς τὸν δούκα Νομοῦρ.

(2) Καὶ πάλιν ὑθετίθη ὁ κανὼν οὗτος ἐπὶ τῶν νεωτέρων
χρόνων χάρις Μαρίας τῆς Θηρεσίας.(3) Homo, pmi, ducturus C C C solidos det parantibus ejus,
ἔλεγεν ὁ σαλτικὸς νόμος.

μων». Οἱ πλούσιοι ἠγόραζον ὅσας γυναῖκας ἤθελον, καὶ οἱ ἄγριοι λάτραι τοῦ Ὀδίνου ἐπεδίδοντο εἰς τὴν πολυγαμίαν ὅπως σήμερον οἱ φιλήδονοι τοῦ Μωάμεθ ὁπαδοί.

Ναὶ μὲν ἡ ἀγορά καθιεροῦτο διὰ τελετῶν θρησκευτικῶν κατὰ τὰς παραδόσεις τοῦ γερμανικοῦ πολυθεϊσμοῦ· οἱ ἐπίγειοι γάμοι ὑπόδειγμα εἶχον τὸν ὑμέναιον τοῦ Ὀδίνου καὶ τῆς Φρέας· οἱ Σκανδιναβοὶ καθιέρουν τὴν νύμφην θέτοντες ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς τὴν σφύραν τοῦ Θωρ, θεοῦ τῶν κεραυνῶν, καὶ ἐν Γερμανίᾳ τὸ δακτύλιον ἦτο τὸ σύμβολον τῆς συζυγίας· ἀλλ' αἱ διατάξεις αὗται ἦσαν ρόφητρα τῶν γυναικῶν, καὶ δὲν ὑπεχρέουν ποτέ τὸν σύζυγον, ὅστις παρεβιάζεν αὐτὰς κατὰ θέλησιν, ἐνῶ ἡ γυνή, ἐὰν ἐμμείτο αὐτόν, ὑπέπιπτεν εἰς αὐστηράς ποινάς. Ἐὰν δὲ ἀπέθνησκεν ἐκεῖνος χωρὶς ποτὲ ἡ σύζυγος νὰ παραβῇ τὸν νόμον, ἡ πυρὰ ἢ καὶ ἄλλο εἶδος τρομεροῦ θανάτου ἀντήμειβε τὴν πίστιν αὐτῆς. Οἱ Ἰσλανδοὶ ἔλεγον ὅτι « ὅταν ἡ σύζυγος ἀκολουθῇ τὸν ἄνδρα αὐτῆς εἰς τὸν τάφον, περὰ τὸ κατώφλιον τῆς καλᾶσεως χωρὶς ἡ βαρεῖα θύρα νὰ πέσῃ εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς. » Διὸ καὶ οἱ Ἑρῶλοι κατεδίκαζον εἰς τὸ ὄνειδος τὴν χήραν ἥτις δὲν συγκατετίθετο εἰς τὴν θυσίαν ταύτην. Ἐνίοτε οἱ υἱοὶ ὁρμώμενοι ὑπὸ στυγρῆς ἐθυσίας τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς δούλους τοῦ ἰδίου πατρὸς εἰς τὸν τάφον αὐτοῦ. Αἱ γυναῖκες ἐχρησίμευον καὶ ἀντὶ ὀλοκαυτωμάτων εἰς τὰς ἀνθρωπίνους θυσίας, ὧν ἡ κατάργησις ἐγένετο μετὰ τῆς αὐτῆς δυσκολίας, ὥστε τὴν Β' ἑκατονταετηρίδα χριστιανὸς τις περιηγητὴς ἐμέτρησεν ἐξ ὀκτὼ ἑκατοντὰ καὶ δύο θύματα εἰς τὸν ὀνομαστόν βωμὸν τοῦ Υψάλ (1). Ὅτε δὲ οἱ Φράγκοι, πιστεύσαντες εἰς Χριστόν, κατέβησαν εἰς Ἰταλίαν ὑπὸ τὸν βασιλέα αὐτῶν Θεοδοθέριον, κατεπόντισαν εἰς τὸν Πάδον γυναῖκας καὶ παιδία σφαγείσας εἰς τιμὴν τῶν θεῶν τοῦ βασιλείου τῶν πιταμῶν (2). Ἐπὶ Καρόλου τοῦ μεγάλου ὁ λαὸς κατεσπάρατ' ἐν ἐνίοτε καὶ κατέτρωγεν ὡμὰς τὰς λεγομένας μαγίσσας· καὶ μόλις νόμος ἐκδοθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀνακαινισαντος τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτος κατήγγησε τῆς τρομερᾶς ταύτης θυσίας.

Ὅλα ταῦτα τὰ ἔθιμα πηγάζουσιν ἐκ τῆς Ἀσίας, κατὰ τῆς ὁποίας ἡ Εὐρώπη καὶ ὁ χριστιανικὸς πολιτισμὸς πρέπει ἀδιακόπως νὰ ἐνεργῶσιν. Οἱ Ἰνδευρωπαῖοι ὑπὲρ τὸ δέον ἐτήρησαν πίστιν εἰς τὰς ἀσιατικὰς παραδόσεις, ἐρμηνευθείσας σαφῶς ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ Μανου. « Ἡ γυνή, λέγει ἡ βραχμανικὴ θεοκρατία, δὲν πρέπει νὰ ἦναι ποτέ κυρία ἑαυτῆς· καὶ κόρη μὲν πρέπει νὰ ὑπόκηται εἰς τὸν πατέρα αὐτῆς, σύζυγος δὲ εἰς τὸν ἄνδρα, καὶ χήρα εἰς τὸν υἱόν » (3). Οὕτε προσεύχεται οὐτε γινώσκει τοὺς νόμους (4)· εἶναι ἀ-

πλοῦν πρᾶγμα ἀγοραζόμενον, ἀρπαζόμενον ἢ καὶ διὰ δόλου ἀποκτώμενον (1).

Ἐὰν ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐνίκα τὴν Ἀσίαν ἐν Μαραθῶνι, ἐν Σαλαμῖνι, ἐν Πλαταιαῖς καὶ ἐν Μυκάλῃ, τιαυτὴ νομοθεσία θὰ ἐπεκράτει καὶ κατὰ τὴν Εὐρώπην (2). Ὁ Εὐρωπαϊκὸς κόσμος, θέλουσιν εἰπεῖ οἱ Τευτονομανεῖς, θὰ ἐσώζετο ὑπὸ τοῦ ἀνεξαρτήτου πνεύματος τῆς Γερμανικῆς φυλῆς· ἀλλ' εἶδομεν ἤδη ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦτο δὲν παρείχε πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς τὴν ἐλαχίστην ἐγγύησιν. Ἀδύνατον ἄρα εἶναι νὰ παραδεχθῶ τὰς θρηνηολογίας τοῦ K. Gervinus ἀξιούντος ὅτι ὁ χριστιανικὸς πολιτισμὸς κατέστρεψε τοὺς προπάτορας αὐτοῦ (3), ἢ καὶ νὰ ἐπιπολήσω μετὰ τινος ὀνομαστοῦ σοφοῦ, τοῦ K. Lassen, τὴν *galileutheran* εἰδωλολατρείαν τῆς Γερμανίας (4). Ἡ ἀληθὴς ἐλευθερία ἐθριαμβεύσε κατὰ τὴν Εὐρώπην τὴν ἐλευθερωθεῖσαν ἀπὸ τῶν βαρβάρων ὑπὸ τοῦ ξίφους τῶν ἡρώων τοῦ Μαραθῶνος καὶ τῶν Ἀρβήλλων, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐξεληνισθεῖς τινεῖς Ἰουδαῖοι, μαθητῆς τοῦ ἐν Ταρσῷ Ἑλληνικοῦ σχολείου ἀπήγγειλε τὰ ἀθάνατα ταῦτα λόγια·

« Ἀδελφοί, οὐκ ἐσμέν παιδίσκας τέκνα ἀλλὰ τῆς ἐλευθερίας. Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν ἡ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε, καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. »

« Οὐκ ἔτι Ἰουδαῖος, οὐδὲ Ἑλλήν· οὐκ ἔτι δούλος, οὐδὲ ἐλεύθερος· οὐκ ἔτι ἄρσεν καὶ θῆλυ (5). »

Δ'.

Γυναῖκες μάγισσαι καὶ προμάντιες.

Ἡ ἀρχαία Ἰνδευρωπαϊκὴ παράδοσις εἰ καὶ κατεφρόνει τὴν γυναῖκα, ὡς κατεφρόνει καὶ πᾶν ἀσθενὲς (ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι καὶ σήμερον ἡ βάσις τῶν ἀσιατικῶν δοξασιῶν), ἀνεγνώριζεν ὅμως ἐν τῷ γυναικείῳ φύλῳ μυστηριώδη δύναμιν, διὸ καὶ ἀνησύχει. « Ἡ οἰκία τὴν ὑποίαν κατηράσθη γυνὴ ἀδίκως καταφρονηθεῖσα, λέγουσιν οἱ νόμοι τοῦ Μανου, δὲν βραδύνει νὰ καταστραφῇ. » Ὁ Καῖσαρ (6) ἐθαύμασεν ὡς καὶ ὁ Τάκης (7), διὰ τὸ ἀκούσιον σέβας τὸ ὁποῖον ἡ *Leukώλητος* (8) γυνὴ ἐνέπνεεν εἰς τοὺς βαρβάρους τῆς Γερμανίας, ὡς εἰ προέβλεπον οἱ βάρβαροι οὗτοι πόσον ὁ χριστιανισμὸς ἐμελλε νὰ ἐξυψώσῃ αὐτήν. Οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν γερμανικῶν φυλῶν συρρέουσιν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Δουπιά ὅπως συμβουλευθῶσι τὴν μάντιν

κατακρίνουσι τοὺς ἰδίους δούλους ὡς ἐπιβρεπῆτες πρὸς τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ὑπόκρισιν. Ἀλλ' ὅπου βασιλεύει ἡ δικαιοσύνη τὸ ψεῦδος ἐξαφανίζεται.

(1) Ὅρα εἰς τὸ αὐτὸ σύγγραμμα τοὺς ὁκτὼ τρόπους τοῦ γάμου.

(2) Τὸ Ζέντ-Ἀλέσττ τῆς Τουρκίας εἶχεν, ὡς καὶ τὰ Βέδας τῆς Ἰνδίας, τὰς αὐτὰς κοινωνικὰς τάσεις.

(3) Dr. Gervinus, Geschichte der poetischen National Literatur, σελ. 312.

(4) Lassen, Indische alterthumskunde, σελ. 418.

(5) Πρὸς Γαλ. Δ', 31. Ε', 1, Γ', 28.

(6) De bello gallico. Βιβλ. Δ'.

(7) Germania, 8, 7.

(8) Ἐδδα Σεμμινδάρ, Γ. Γ'. — Ἀδαμὰ 141.

(1) Adam de Brème, De situ Danice.

(2) Flavius rom rex Eridanus, λέγει ὁ Βρυλλίος.

(3) Manava-Dharma-Sastro ἡ νόμοι Μανου.

(4) « Μὴ γινώσκουσαι τὸς νόμους μὴδὲ κατευθύνουσαι προσευχὰς ἐξίλασμοῦ, αἱ γυναῖκες· εἶναι τὸ ψεῦδος αὐτὸ » (Αὐτ.) Συλλογισμὸς πολλὰκις μὲν ὑπὸ πολλῶν ἐπαναληφθεὶς ἀλλὰ πάντῃ ἀδικεῖ· διότι τὸ ψεῦδος ὑπῆρξεν ἀείποτε συνέπεια τῆς δουλείας· ἐν εἶναι αἰτία ἀλλ' ἀποτέλεσμα. Καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ

εις σπήλαιον ὅπου ὁ δράκων (1) Σαρνὲρ φυλάσσει
 « τὸν εὐχρον χρυσὸν λάμποντα ὡς τὸ πῦρ », κατα-
 τρώγει τὴν καρδίαν τοῦ τέρατος καὶ ἐννοεῖ τὴν γλῶσ-
 σαν τῶν πτηνῶν. Ἀκούει τότε τοὺς κατοίκους τού-
 τος τοῦ ἀέρος ὁμιλοῦντας περὶ τινος Βαλκυρίας προσ-
 δοκῶστος λυτρωτήν. Ἡ Βρουγγίλδη παραδιάσασα ψή-
 φισμα τοῦ Ὀδίνου καταδικάζεται εἰς ὕπνον, εἰς γά-
 μον καὶ εἰς θάνατον. Ἡ εἰς γάμον καταδικηθὲν δὲν
 φαίνεται ὡς τις ἡχὼ τοῦ ἀσκητικοῦ βίου τῆς Ἰνδίας,
 καὶ ὡς ἄλλο προαίσθημα τοῦ καθολικοῦ μεσαιῶνος.
 Ἡ παρθένος φέρουσα πανοπλίαν κοιμάται ἐπὶ κορυ-
 φῆς ὄρους περικυκλουμένου ὑπὸ πυρός. Ἡ δὲ Βρουγ-
 χίλδη ἐλευθερωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, δίδει αὐτῷ συμ-
 βουλὰς, προεικονίζουσας τὰς ἱπποτικὰς ιδέας τὰς το-
 σάκας ἐμπνευσθείσας ὑπὸ γυναικῶν. Συμβουλεύει αὐ-
 τὸν ν' ἀπορεύῃ τὴν ἐπιτοκίαν, τὴν βίαν, τὴν μέθην
 καὶ τὴν φιληδονίαν. « Καὶ ὅταν βλέπῃς γυναῖκας
 περικαλλεστάτας καθήμενας ἐπὶ θρανίων μὴ ἐπίτρο-
 πε εἰς τὰ ἀργυρᾶ αὐτῶν κοσμήματα νὰ ταραττώσι
 τὸν ὕπνον σου καὶ μὴ ζήτηῖς τὰ φιλήματα αὐτῶν. »
 Τοὺς λόγους τούτους ἀκούσας μετὰ χαρᾶς ὑπόσχεται
 νὰ νυμφευθῇ τὴν Βαλκυρίαν. Ἀλλ' εἰς τὸν τόπον τῶν
 Νιφλούγγς ἢ τῶν υἱῶν τοῦ σκότους, ταρασσουσι τὰς
 φρένας αὐτοῦ διὰ γοητειῶν οὐχὶ ἀναξίων τῆς Μηδείας.
 Ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὸν Γουνάρ, τὸν Ὀγκη καὶ τὸν Γέτ-
 ταρμ νυμφεύεται τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν Γεδρύναν· ἀλλ'
 ἡ Βρουγγίλδη μὴ συγχωροῦσα τὴν ἀκουσίαν ταύτην
 ἐγκατάλειψιν, παρακινεῖ τὸν Γουνάρ νὰ φονεύσῃ τὸν
 Σιγούρ, αὐτὴ δὲ καίεται ἵνα συνοδεύσῃ ἐκεῖνον εἰς
 τὴν χώραν τῶν νεκρῶν. Ἀνάπτει μεγάλην πυρὰν τὴν
 ὁποῖαν καλύπτει διὰ πέπλων καὶ ἀσπίδων καὶ ἄλ-
 λων πλουσίων ὑφασμάτων, ἐφ' ὧν θέλει τεθῇ παρ'
 αὐτὴν ὁ πολεμιστὴς· προστάσσει δὲ νὰ καῶσι καὶ οἱ
 ὑπηρέται αὐτῆς. « Οὕτω, λέγει, αἱ λαμπραὶ θύρσι
 τοῦ (ὁ λαλῶ) δὲν θὰ πέσωσιν εἰς τοὺς πόδας σου. »
 Ἐὰν συνοδεύσωσιν αὐτὸν αἱ περὶ ἐμὲ, ἡ ὁδοπορία
 δὲν θὰ γείνηται ἀνής· διότι πέντε ὑπηρέτιδες καὶ ὀκτώ
 ὑπηρέται ἐξ αἵματος ἐνδόξου, καὶ ὁ δούλος ὅστις ἔπιε
 τὸ αὐτὸ γάλα μετ' ἐμοῦ θὰ ὑπάγῃ μετ' αὐτοῦ. »

Ἡ Βρουγγίλδη ἐμπήγει τὴν μάχαιραν εἰς τὸ στή-
 θος αὐτῆς· προλέγων εἰς τοὺς ἰδίους ἀδελφοὺς τρομε-
 ρὰς ἐκδικήσεις. Αἱ ἐκδικήσεις δὲ αὗται γίνονται ὑ-
 πόθεσις πολλῶν ἀσμάτων, εἰς ἃ ἀναφαίνεται ὡς νόμ-
 φη τοῦ Ἀττίλα, τῆς μάλιστα τοῦ θεοῦ, ὃν φονεῖ
 ἐν συμποσίῳ ἢ διήγησις, ἵνα φέρῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ πολλὰ
 πρόσωπα ὀνομαστά, συγχέει τοὺς αἰῶνας καὶ τὰς ἀ-
 ποστάσεις. Δὲν πρέπει νὰ ζητῶμεν παρὰ τῆς ποιή-
 σεως τῶν βαρβάρων τὴν τάξιν τῶν κλασικῶν συγ-
 γραφῶν.

Εἶδομεν ὅτι ἀποθνήσκοντός τινος πολεμιστοῦ ἡ
 σύζυγος αὐτοῦ ἐθεωρεῖτο ὡς σύντροπος προσωριμένη
 ἵνα παρακολουθήσῃ αὐτὸν εἰς τὴν χώραν τῶν ψυχῶν
 ἀπόσπασμά τι τῆς Ἑδδας δεικνύει πῶς αἱ χῆραι αὐ-

τοσχεδιάζον τὰ πένθημα ἄσματα, τὰ ἐν Ἑλλάδι κα-
 λούμενα μυρολόγια. Ἡ Σιγούνα κλαίει τὸν περιπό-
 θητον αὐτῇ Ἑλγην πεσόντα ἐν πολέμῳ. « Ὅχι, λέ-
 γει, δὲν θέλω πλέον νὰ καθίσω εὐθυμὸς ἐπὶ τῶν ὀ-
 ρέων τῆς πατρίδος μου, οὔτε τὸ πρῶτ' οὔτε τὸ ἐσπέ-
 ρας· δὲν θὰ γνωρίσω πλέον τὴν ἡδονὴν τοῦ βίου, ἐ-
 νόσω δὲν θὰ βλέπω τὸν βασιλέα μου φέροντα
 τὸ ὑψηλὸν καὶ ἀκτινοδόλον μέτωπον ὑπεράνω τοῦ
 λαοῦ αὐτοῦ, ἐνόσω δὲν θὰ βλέπω πλέον ἐρχό-
 μενον τὸν ἀρχηγὸν ἐκεῖνον, ἀναβαίνοντα τὸν θυμο-
 εἰδῆ αὐτοῦ χρυσοχάλινον ἵππον· ἐνόσω δὲν θὰ ὑπο-
 δέχωμαι τὸν ἥρωα ἐπανερχόμενον ἀπὸ τῶν μαχῶν.
 Ὅτε ὁ Ἑλγης διέδιδε τρόμον μεταξὺ τῶν ἐχθρῶν
 αὐτοῦ καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῶν συμμαχοῦντων μετ'
 ἐκείνων, ὁμοιάζε λύκον καταδιώκοντα αἶγας, αἵτινες
 ὅλως ἐντρομοὶ κατεκρημνίζοντο ἀπὸ τῶν κορυφῶν
 τῶν ὄρεων· ὁ Ἑλγης ἦτο ἀνώτερος τῶν ἄλλων πολε-
 μιστῶν ὅσον ἡ ὑπερήφανος μελίχ εἶναι ἀνωτέρα τῆς
 βάρου, ἦτο ὡς ὁ νεβρός ὅστις περιόρουτος ὑπὸ δρόσου
 ὄρου φέρων τὴν κεφαλὴν ὑψηλοτέραν τῶν ἄλλων
 ζώων τοῦ δάσου » (1).

Ἐσχεδιογράφησα τὰς δύο ὁφείας τῆς γερμανικῆς
 κοινωνίας. Δυνάμεθα μετὰ τοῦ Καίσαρος νὰ εὕρωμεν
 εὐκόλως ἐν αὐτῇ συμμορίας θηριώδεις, ἐχθράς τῆς
 γεωργίας, ἐνθέρμους ὁπαδοὺς τῆς καταστροφῆς καὶ
 καταπατούσας πᾶν ὅ,τι ἀσθενές. Ἀλλ' ὅταν συγκρί-
 νωμεν μετὰ τοῦ Τακῆτου τὰς ἀδαμάντους ταύτας
 φυλάς πρὸς τὴν κοινωνίαν τῶν τεταπεινωμένων δού-
 λων τὴν ἀπονέμουσαν θείας τιμὰς εἰς τέρατα ἀνθρω-
 πόμορφα (2), γινόμεθα συγκαταβατικώτεροι πρὸς
 φυλὴν ἀνήσυχον ἀλλὰ δραστηρίαν· ἀνακαλύπτωμεν
 ἐν αὐτῇ σπέρματα μεγαλείου καὶ ἐλπίδας προόδου,
 καὶ ἐπὶ τέλους τάσιν ἀκάθεκτον πρὸς τὰ ὑψηλὰ καὶ
 πρὸς τὴν πρόοδον, τάσιν δι' ἧς συνετέλεσε τοσοῦτον
 εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς δυτικῆς κοινωνίας. Τὰ ἐλατ-
 τώματα αὐτῆς ἦσαν ἐλαττώματα τῆς νεότητος, ἐνῶ
 τὰ τῆς Ῥώμης ἦσαν τῆς πρεσβυτικῆς ἡλικίας, ἀθε-
 ράπευτα· αὐτὸ τὸ Εὐαγγέλιον δὲν ἐθεράπευσε τὰ
 δεινὰ ὅσα προεξένησεν ὁ τυφλὸς δεσποτισμὸς τῶν
 Καيسάρων (3), τοὺς βαρβάρους ὅμως τῆς Σκανδιναυίας
 καὶ Γερμανίας ἀνέδειξεν ἔθνη ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων
 τοῦ σημερινοῦ κόσμου, ἔθνη ἰδρύσαντα κράτη ἰσχυ-
 ρότατα οἷον τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Πρωσίαν, μετα-
 δίδοντα δι' ἐπιμόνου φιλοπονίας εἰς τὰς ἀναριθμή-
 τους νήσους τῆς Ὀκεανίας, εἰς τὴν ἀρκτῶαν Ἀμερι-
 κὴν καὶ τὴν μεσημβρινὴν Ἀσίαν τοὺς νόμους καὶ
 τὸν πολιτισμὸν τῆς Δύσεως, καὶ καταβάλλοντα τὴν
 βαρβαρότητα διὰ κατακτήσεων ὁμοίων πρὸς ἐκεῖνας,
 δι' ὧν ἐφθασε πάλαι μέχρι τῆς βραγμανικῆς χώρας ἡ
 ἀήττητος φάλαγξ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνα.

ΔΩΡΑ ΙΣΤΡΙΑΣ.

(1) Καὶ ὁ Ἀπόλλων, ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Κάδμος, ὁ Παλλερφόν-
 της, ὁ Ἰάσων, ὁ Περσεὺς, μάχονται ἐπίσης πρὸς αὐτὸν. Ὁ περί-
 φημος οὗτος μῦθος ὥρεται καὶ σήμερον εἰς τὰ θαλάσσια ἄσμα-
 τὰ. Ὅρα Ἀλεξάνδρην δημοτικὰ ἄσματα τῆς Δακίας.

(1) Ἑδδα Σερμουδάρ, T. B. — Οὐνδινγς βάνα.

(2) Ὅρα Σουετωνίου τοὺς δώδεκα Καίσαρας.

(3) Οἱ Ἀντωνῖνοι, μαθηταὶ τῆς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας ἐδου-
 κήσαν ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ νὰ παραδεχθῶσιν ὀργιστέρας κυβερ-
 νητικὰς ἀρχάς.